

TAUTOSAKOS DARBAI
FOLKLORE STUDIES

65

TAUTOSAKOS DARBAI

65

LIETUVIŲ
LITERATŪROS
IR TAUTOSAKOS
INSTITUTAS

2023

TAUTOSAKOS DARBAI | FOLKLORE STUDIES

ISSN 1392-2831 | eISSN 2783-6827

Recenzuojamas folkloristikos žurnalas, leidžiamas du kartus per metus nuo 1935 m.

Žurnalas įtrauktas į „Scopus“ duomenų bazę nuo 2018 m. | Peer-reviewed journal of folkloristics

published two times a year since 1935. The journal is included in Scopus since 2018

Redaktorių kolegija | Editorial Board

VILMA DAUGIRDAITĖ

(vyriausioji redaktorė | editor)

Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas (Vilnius)

LAIMUTĖ ANGLICKIENĖ

Vytauto Didžiojo universitetas (Kaunas)

DACE BULA

Latvijas Universitātes Literatūras, folkloras un mākslas institūts (Rīga)

LINA BŪGIENĖ

Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas (Vilnius)

PIOTR GROCHOWSKI

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu (Toruń)

VITA IVANAUSKAITĖ-ŠEIBUTIENĖ

Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas (Vilnius)

MONIKA KROPEJ TELBAN

Inštitut za slovensko narodopisje ZRA SAZU (Ljubljana)

THOMAS A. MCKEAN

The University of Aberdeen (Aberdeen)

WOLFGANG MIEDER

The University of Vermont (Burlington)

SUSANNE ÖSTERLUND-PÖTZSCH

Åbo Akademi (Turku)

VIDA SAVONIAKAITĖ

Lietuvos istorijos institutas (Vilnius)

BRONĖ STUNDŽIENĖ

Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas (Vilnius)

GUNTIS ŠMIDCHENS

University of Washington (Seattle)

ÜLO VALK

Tartu Ülikool (Tartu)

AUŠRA ŽIČKIENĖ

Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas (Vilnius)

Parengė | Special Editors

MODESTA LIUGAITĖ-ČERNIAUSKIENĖ, JURGA SIVICKAITĖ-SADAUSKIENĖ

Kalbą redagavo | Language Editor

RIMA BERTAŠAVIČIŪTĖ

Viršelyje | On the cover

Lietuvių poetė ir tautosakininkė Pranutė Aukštikalnytė-Jokimaitienė. *LTRFt 26500* |

Lithuanian poet and folklore researcher Pranutė Aukštikalnytė-Jokimaitienė. *LTRFt 26500*

Leidinį parėmė Lietuvos mokslo taryba (sutarties Nr. S-LIP-22-25)

Sponsored by the Research Council of Lithuania

Svetainė internete | Website <https://www.zurnalai.vu.lt/td/>

Kontaktinis adresas | Contact address tautosaka@liti.lt

© Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, 2023

© Autoriai, 2023

Printed in Lithuania

Pratarmė 7
Foreword 11

STRAIPSNIAI | ARTICLES

DONATA MITAITĖ

Pranutė Aukštikalnytė-Jokimaitienė, viena iš „tragiškosios kartos“ |
Pranutė Aukštikalnytė-Jokimaitienė, One of the “Tragic Generation” 15

BRONĖ STUNDŽIENĖ

Iš sovietinės dainotyros: tarp pasirinkimo ir prievolės | From the Soviet Folksong
Research: Between Free Choice and Obligation 33

MODESTA LIUGAITĖ-ČERNIAUSKIENĖ

Žvilgsniai į lietuvių folklorinę baladę XX a. antroje pusėje |
Approaches to the Lithuanian Folk Ballad in the Second Half of the 20th Century . . . 52

JURGA SIVICKAITĖ-SADAUSKIENĖ

Represuotųjų laiškai: Broniaus Sivicko laiškų iš Mordovijos literatūriškumas |
Letters of the Repressed: the Literary Nature of the Bronius Sivickas’
Letters from Mordovia 72

JURGITA ŪSAITYTĖ

Daina kaip propagandos įrankis: žvilgsnis į sovietmečio dainų sąsiuvinius |
Song as a Propaganda Tool: Surveying the Soviet Time Songbooks 97

AUŠRA KAIRAITYTĖ-UŽUPĖ, EGIDIJA RAMANAUSKAITĖ

Jaunimo neformalių savilaidos leidinių *fanzinų* atsiradimas ir paplitimas Lietuvoje |
The Emergence and Prevalence of Informal Youth Self-published Fanzines
in Lithuania 128

VITA DŽEKČIORIŪTĖ

Bauginantys, žiaurūs ir smurtiniai motyvai tradicinėse lietuvių lopšinėse |
Intimidating, Cruel and Violent Motives of the Traditional Lithuanian Lullabies . . 145

MANTAS ANTANAS DAVIDAVIČIUS

Gamtosauginės minties Lietuvoje metamorfozės: nuo užuomazgų per Apšvietą
iki romantizmo | Metamorphoses of the Lithuanian Environmental Thought:
From the Onset through Enlightenment to Romanticism 158

MARTYNAS VINGRYS

Obsceniškosios lietuvių paremijos: užrašymo ir skelbimo ypatumai |
Lithuanian Obscene Paremias: Peculiarities of Recording and Publication 174

RECENZIJOS | REVIEWS

VIKTORIJA ŠEINA-VASILIAUSKIENĖ

Tautinė politika 1944–1956 metų Lietuvoje | The National Policies
in Lithuania from 1944 to 1956 193

RAMUNĖ BLEIZGIENĖ

Po ideologijos gaubtu: koks tas sovietinės šeimos gyvenimas? |
Under the Hood of Ideology: What Was the Soviet Family Life Like? 199

AUŠRA ŽIČKIENĖ

Atgimstančios Panemunės regiono dainos | Reviving Songs from Panemunė 209

INFORMACIJA | INFORMATION 213